

**R. P. Ioannis Præpositi Atrebatis, E Societate Iesv, S.
Theologiæ Doctoris, & quondam in Vniuersitate
Louaniensi ac Duacensi Professoris, Commentaria In
Tertiam Partem S. Thomæ De Incarnatione Verbi ...**

LePrévost, Jean

Dvaci, 1629

Art. II. Vtrum vnio Verbi incarnati facta sit in persona.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94249](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94249)

romansse duas naturas ab inuicem separatas, & suppositis distinctas, ut volebat Nestorius contra quem agit S. Cyrillus, sed in Incarnatione Verbum sibi vniuersalem naturam humanam in unitatem personarum, atque adeo in unitatem personarum naturam Verbi esse incarnatam remanente vtriusque naturae proprietate. Simili modo sunt intelligendae variae locutiones eiusdem Cyrilli, & Athanasij, cum dicunt vnam naturam Dei Verbi incarnatam & adorabilem cum carne sua vna adoratione. Solum enim volunt in Christo non ita esse duas naturas suppositis seu personis distinctas, ut vna colatur latría, altera vero eo cultu coli nequeat, sed ratione eiusdem suppositi in quo conueniunt posse etiam humanitatem latría additari, quod infra suo loco est explicandum.

ARTICVLVS II.

Verum vnio Verbi incarnati facta sit in persona?

DEM sensus est huius articuli qui precedentis, ita ut querat S. Thomas num terminus refutans ex vnione in Incarnatione, sit persona. Respondet autem affirmatiue.

D V B I V M

Verum in Christo sit tantum vna persona?

RENÆVS lib. 1. contra hæreses cap. 24. refert Carpocratem docuisse duas in Christo fuisse personas. quod etiam refert Epiphanius hæresi 27. id etiam docuit Cerinthus, contra quem ex professo S. Ioannes Euangelista scripsit primam epistolam canonicam.

Eundem errorem plures sunt secuti, & inter alios Nestorius Patriarcha Constantinopolitanus, ut patet ex quamplurimis locis Cyrilli Alexandrini, ex Theodoro lib. 4. hæreticorum fabularum cap. penultimo, ex hæresi 90. apud Aug. lib. de hæresibus (est hæc hæres inter tres adiectas libro de hæresibus S. Augustini.)

Nestorii secutus est Theodorus Mopsuestenus teste Concilio Constantinopolitano 2. act. 8. cap. 4. & Damasceno lib. 3. de fide cap. 3. Eidem errori aliquando adhæsit Theodoretus, qui & pro Nestorio scripsit contra anathematismos Cyrilli. Sed in Conc. Chalcedonensi Actione 8. anathema dixit Nestorio, & cum Catholicis se sentiret professus. Adhæserunt & plures alij, quorum aliqui docuerunt Christum esse purum hominem, & proinde Beatum V. non esse dicendam *θεοτόκον*. i. Deiparam, sed *χριστοτόκον*. i. Christiparam. Alij dixerunt Iesum esse purum hominem ex Mariâ & Iosepho genitum; Christum vero esse Dei filium, qui tempore baptismi descendit in Iesum in specie columbæ. Vbi

Notandum, quod licet Nestorius unitatem personarum Christi negaret, tamen ut scripturam explicaret, asseruit Verbum multis modis accidentaliter esse unitum Christo homini. Primò secundum habitationem, quia Verbum habitauit in Christo homine sicut in suo templo, iuxta illud Ioan. 2. *soluite templum hoc & in tribus diebus excitabo illud*. Secundò per vnionem voluntatis & dilectionis. Tertio per operationem, eo quod ille homo esset instrumentum Verbi. Quartò per participationem, eo quod filius Dei isti homini nomen & dignitatem suam fuerit impertitus, & fecerit ut vocaretur filius Dei & ab omnibus adoraretur. Videri potest

Concilium Ephesinum can. 3. & Constantinopolitanum 2. seu generale 5. actione 8. can. 4. & 5.

Sed de fide est vnicam in Christo domino esse personam. Definuit in Conc. Ephesino contra errorem Nestorij congregato, & postmodum in Chalcedonensi act. 5. in definitione synodi, vbi dicitur, *non in duas personas partitum atque diuisum, neque diuisum, sed vnum & eundem filium vniuersalem Deum Verbum Iesum Christum, scilicet consitemur*. Idem tradunt Constantinopolitanum 2. can. 4. & seqq. & tertium actione 4. Lateranense sub Innocentio 3. & refertur cap. *firmiter, de summa Trinitate*, vbi dicitur, *tandem vniuersalem Dei filium Iesum Christum à tota Trinitate cõmuniter incarnatum ex Mariâ semper Virgine Spiritus Sancti cooperatione conceptum, Verum homo factum ex animâ rationali & humanâ carne, vna in duabus naturis persona vnam vitam manifestius demonstrauit*.

Prob. 1. ex scripturis citatis in dubio circa præcedentem articulum moto. Ex quibus patet vnũ & eundem fuisse Deum & hominem. Idẽ præterea ostenditur Ioanis 9. vbi dominus cæco illuminato dixit: *tu credis in filium Dei? Respondit ille & dixit, Quis est dominus? ut creda in eum? Et dixit ei Iesus, & vidisti eum, & qui loquitur tecum ipse est*. Act. 20. dixit Apostolus, *attendite vobis & vniuerso grege, in quo vos Spiritus sanctus posuit Episcopos regere Ecclesiam Dei, quam acquisiuit sanguine suo*. Quo loco Deus dicitur Ecclesiam proprio sanguine acquisiuisse, quod fieri nequiuisset, nisi vna eademque persona esset simul Deus & homo.

Ad Heb. 1. Multisariam multisque modis olim Deus loquens Patribus in Prophetis, nup̄simè diebus istis locutus est nobis in filio, quem constituit heredem vniuersorum, per quem fecit & secula. Quo loco Apostolus opponens reuelationes factas in nouo testamẽto factis in veteri, asserit Deum in nouo locutum per filium: igitur is qui nobis locutus est & reuelauit, erat Dei filius; ergo vnica persona in duabus naturis. Prima cõseq. prob. Apostolus ibidem dicit per eum facta esse sæcula, quod falsò diceretur, nisi esset verus Deus per essentiam: non enim apparet quã ratione id posset verificari. Conf. Apostolus toto illo capite ostendit excellentiã Christi supra Angelos, & conatur probare eum non tantum habuisse excellentiam ministerij, quam etiam Angelis concedit.

Denique ut innumera scripturæ loca, quæ hanc veritatem clarè euincunt, omittam; S. Ioannes epistolâ 1. totus p̄tendit in eo ut doceat vnam Dei & hominis in Christo esse personam: nam cap. 1. ait, *quod fuit ab initio, quod audimus, quod vidimus oculis nostris, quod perpeceimus, & manus nostræ conuictauerunt de Verbo vita &c.* quo loco ait se contrēstasse eum, qui est Verbum vitæ, quod facere nõ potuit, nisi in eadem personâ esset natura corporeasita vt vna eademq; numero persona simul esset Deus & homo. cap. 2. ait eum esse mēdacem, qui negat Iesum esse Christum, cap. 3. ait eum pro nobis animã posuisse. cap. 4. vocat Antichristũ eum qui soluit saluatorem in duos. Nec villo modo satisfacit explicatio Nestorianorũ supra allata: quia Cerinthus huiusmodi vnionem accidentalem nunquam negasset, quem tamen S. Ioannes censet soluere Iesum, & esse Antichristum. Cap. 5. asserit eum vincere mūdum, qui credit quoniam Iesus est filius Dei. Vbi intendit aliquid peculiare de Christo asserere, & longè excellentiori modo ei tribuere quod sit filius Dei quàm passim tribuatur iustis in scriptura.

Præterea quæcumque Nestoriani Christo tribuunt, sacra scriptura alijs sanctis tribuit; nam ij dicuntur templum Spiritus Sancti 1. ad Cor. 3. *Nestoriani* quia templum Dei estis cap. 6. *An nescitis quia mem-*

17.

Conclus. Cathol. Vnica est in Christo persona. Definuit in varijs Concil. Ephes. Chalced. Constantin. 2 & 3. Lateran.

Prob. ex script.

Ioan. 9.

Act. 20.

Heb. 1.

18.

1. Ioan. 1.

1bid. c. 2. 3.

4. 5.

19.

Refutatur explicatio Nestorianorum.

C

bra re.

bra vestra templum sunt Spiritus Sancti, qui in vobis est & c. glorificate & portate Deum in corpore vestro. 2. dicuntur Deo uniti per affectum. 1. ad Cor. 6. qui adhaeret Domina, unus spiritus est. 3. sunt Dei instrumenta, quibus Deus operatur. 1. ad Cor. 12. divisiones operationum sunt, idem vero Deus, qui operatur omnia in omnibus. 4. Sancti dicuntur Dei per participationem, & filij Dei. Psal. 81. Ego dixi dñs es & filij excessi omnes: scriptura autē longē aliter tribuit Christo esse Deum & Dei filium, quod non potest aliter explicari, quā quod vna eademque persona sit Deus & homo.

20.

Prob. 2. ex Patrib.

Athanas. Leon.

Prob. 2. ex patribus. Et quidem præter citatos referendo errores contrarios, hanc veritatem tradit Athanasius in symbolo, dicens: qui licet Deus sit & homo, non duo tamen, sed unus est Christus; unus omnino non confusione substantia, sed unitate persona. Leo epistola 97. cap. 1. Anathematizetur ergo Nestorius qui Beatam Virginem Mariam non Dei, sed hominis tantummodo credidit genitricem, ut aliam personam carnis, aliam faceret deitatis. Item adstruunt Sancti Patres qui censent hominem non potuisse perfecte redimi per eum qui non esset Deus; quod de vero Deo intelligitur, prout creatura opponitur: & tamen asserunt Christum nos perfecte reconciliasse. Ergo censent Christum unum & eadem esse personam verē Deum & hominem. Variosque Patrum sententias retulimus q. 1. art. 2. dubio 2. & 3. plures videri possunt apud Bell. lib. 3. de Incarnatione cap. 6.

21.

Prob. 3. ratione.

Prob. 3. ex eo quod Christus ex intrinsecā naturā conditione sit caput hominum & Angelorum; ergo subsistit verus Deus & homo in vna eademque personā. Cum enim ratione humanitatis sit inferior Angelis, ut possit esse eorum caput, humanitas debet vni personae diuinæ.

Item in Christo Deus & homo de se mutuo praeedicantur, nam ostenso Christo potest dici, hic homo est Deus, & Deus est hic homo. Id autē fieri nequit, nisi utraque natura in vnam personam conveniat: igitur asserendum est in Christo vnam esse personam, quae sit verus Deus & verus homo. Minor prob. diuersa naturae non possunt de se inuicem praedicari, etiam in concreto, nisi conueniant in eodem supposito.

Dices sufficere vnionem accidentalem ut duo de se inuicem praedicantur, dicimus enim, Petrus est albus.

Resp. id ad rem non facere; quāuis enim albedo coniungatur Petro accidentaliter, illi tamen vnitur in eodem supposito, cum tamen iuxta Nestorium & eius sequaces, sint diuersa supposita Dei & hominis in Christo; & illae naturae nullā vnione intrinsecā inter se conueniant. Et proinde non sequitur si albedo possit in concreto praedicari de Petro cui inest, Deum posse praedicari de homine in Christo, cum non inest homini, neque natura diuina vnatur humanae iuxta principia Nestorianorum, nec illae naturae sint in eodem supposito, quia persona ita est vltimō completa, ut non possit inexistere vlli alteri supposito.

22.

Obiectio 1. ex Ioan.

Resp.

2. Petri 1.

Obijciunt 1. Ioannis 2. Christus loquens de sua humanitate, dicit: soluite templum hoc. Ergo duae sunt in eo personae: si enim esset vnica, diceret, soluite me. Resp. neg. conseq. saluā enim personae unitate aliquis agens de suo corpore, potest dicere soluite hoc animae domicilium. Et Petrus Apostolus epistola 2. cap. 1. dicit: Velox est depositio tabernaculi mei: ergo Christus potuit ita loqui; praesertim cum id esset appositum ad id de quo agebatur. Murmurabant Iudaei quod de templo eijceret vendentes

& c. & perebant in cuius potestate haec faceret, quibus volens suam omnipotentiam indicare, & se habere sufficientem auctoritatem ad id faciendum, dicit, quod licet destruerent templum corporis sui, posset illud excitare, appositē vsurpans templi similitudinem iuxta praesentem eorum discursum.

Dices templum distingui ab eo qui in illo habitabat.

Resp. & hic aliquam inueniri distinctionem, non tamen necessariā personarum, sed vel naturae à personā, quā ratione humanitas distinguitur à Christo, vel partis naturae ab aliā parte: nam per templum intelligitur corpus; per id autem, quod in templo habitat, hic immediatē intelligitur anima.

Obijciunt 2. quod Apostolus ad Philipp. 2. loquens de Christo dicat, in similitudinem hominum factus, & habitum inuentus est homo.

Resp. id non dici, quod verē homo non fuerit, sed quod specie externa non appareret in vilo ab alijs hominibus distinctus, cum tamen etiam esset verus Deus. Hac ratione etiam dicitur formam serui accepisse, quod scilicet, cum esset verus Deus naturā humanā assumptā formam serui acceperit. Obiter etiam

Notandum, quod quemadmodum in loco Ioannis citato, templum metaphorice sumitur, ita in praesenti, habitus ab aliquibus sumatur metaphorice pro corpore, quo, tanquam indumento tegatur, & anima & ipsum Dei Verbum: vel pro humanitate, quae Verbum censetur indutum dum caro factum est.

Obijciunt 3. quod Basil. in psal. 59. Christū vocet hominem Deiferum, non est ergo vna persona.

Resp. neg. assumptum. Solum enim id dicit de carne Christi, seu solum vocat carnem Christi Deiferam, quod longē aliud est à propositione assumptā, estque verissimum alterā propositione existēte falsā, loquendo in rigore. Quod addo, quia si quae locutiones similes apud Patres inueniantur, non sunt ita propriae: & ut verae sint, concretum per abstractum est explicandum, & sumendum pro abstracto, homo Deifer, id est, humanitas Deifera.

Hoc sensu Deus dicitur assumpsisse hominē, quā loquendi forma interdum vitur Aug. ut epistolā 33. in Enchiridio cap. 36. de agone Christiano cap. 11. de verā religione cap. 16. Leo epistolā 11. sub finem. Verus homo, vero vnitus est Deo. Explicandum, inquam, concretum per abstractum, ut sit sensus, Deus assumpsit humanitatem. Potest etiam per similem propositionem denotari terminus ad quem assumptio dirigitur, & qui per Incarnationem resultat, hoc sensu: Deus assumpsit humanitatem ut esset homo. Quā ratione Aug. epist. citatā dicit: in unitate personae Deus vnitur homini ut Christus sit. Et Leo loco citato aperte docet vnam eandemque esse in Christo Dei & hominis personam.

Obijciunt 4. quod non est assumptum, non est curatum, iuxta Damasc. lib. 3. de fide cap. 6. Si ergo Dei filius non assumpsit humanam personam, eam non curauit.

Resp. neg. conseq. nam Dam. in sententiā citatā solum intendit docere Verbum seu Dei filium verē assumpsisse quicquid pertinet ad veritatem humanae naturae, non animam sine carne, nō carnem sine animā, quia alioquin natura nostra non fuisset ab eo curata. Non verō vult personalitatem assumptam quae est extra rationem naturae, & illius complementum, quamque implicat vterius assumi.

Obijci-

23.

Instatur contra.

Refellitur instantia.

Obiectio 1. Philipp. 2.

Resp.

Cur Christus dicatur in similitudinem hominum factus.

24.

Obiectio 3. ex Basil.

Resp.

25.

Quidam Patres in hac materia minus propriē sunt locuti.

26.

Sensus Aug. & Leon.

Obiectio 4. ex Damasc.

Resp.

Obijciunt, si natura humana in Christo careat propria personalitate, caret magnâ suâ perfectione, imò Christus non est homo.

Ad prius Resp. quidquid demum sit substantia, natura humana in Christo nullum pati detrimentum, cum in eo terminetur per substantiam infinitè perfectionem quàm sit propria, ratione cuius euahetur ad statum infinitè sublimiorem, quàm sit is quem sortiretur per propriam substantiam.

Ad posterius Resp. neg. assumpt. quia denominatio hominis non sumitur à ratione suppositi creati, sed à naturâ humanâ quocumque demum supposito terminetur, siue, in quâ, terminetur proprio termino, siue alieno. Cum ergo natura humana in Christo subsistat substantia Verbi, Christus potest dici homo, seu subsistens in naturâ humanâ.

Obijciunt 6. persona & natura in diuinis sunt idem, igitur si vnio Verbi incarnati facta sit in persona, etiam facta est in naturâ, prout asseruit Eutyches.

Resp. Neg. conseq. quemadmodum enim non obstante identitate personæ & naturæ in diuinis natura diuina est communicabilis pluribus personis, persona non item. 2. pater generat, filius generatur, natura verò neque generat, neque generatur. 3. natura est quid absolutum, persona verò relationalium: ita eadem non obstante identitate, vnio in incarnatione facta est in personâ, non in naturâ. Ad quæ & similia sufficit virtualis distinctio, quæ inuenitur inter personam diuinam & naturam. Hæc enim sufficit, vt vnum à parte rei competat alicui, & tamen non competat alteri identificato cum illo.

Dices natura diuina saltem mediâtè vnitur humanitati, & proinde non solum persona Verbi, sed etiam personæ Patris & Spiritus Sancti debent eidem vniri, cum hæ personæ identificentur diuinæ naturæ.

Resp. neg. conseq. ad sensum obiectionis; quamuis enim aliæ personæ diuinæ peculiari quadam ratione insint humanitati Christi, qua non sunt in alijs creaturis, scilicet per *circuminfessionem*, quâ sit vt etiam si per impossibile desinerent esse in alijs, necessario tamen remanerent in humanitate vnita Verbo; non tamen vniuntur illi vna vnione substantiali, nec efficiunt vnum per se cum illâ; neque hoc sequitur ex eo quod diuina natura dicatur saltem mediâtè vniri humanitati. Non enim ita dicitur vniri, quod præter vnionem ad Verbum alia peculiaris vnio inueniatur ad diuinam naturam, sed quod eo ipso quo vnita est personæ diuinæ, censetur vniri eiusdem Verbi naturæ, sine quâ Verbum esse non potest, & quæ intrinsecè in Verbo inuenitur: quemadmodum ea quæ intrinsecè nobis vniuntur, eo ipso mediâtè vniuntur ijs quæ sunt in nobis, v.g. albedo in lacte mediâtè vnitur dulcedini. Porro quod ita est vnium, non est necesse vt vniatur in omni quod sibi est identificatum, seu non est necesse vt omne id quod illi identificatur, ex consequenti vniatur ei, cui huiusmodi natura vnitur. Quia non obstante hac identitate cum natura diuina, illud tertium est distinctum re ab eo cui natura humana vnitur immediâtè, scilicet Verbo, & non solum non est intrinsecè Verbo, sed etiam re distinctum ab eo, imò oppositum, & proinde vt Verbum vniatur humanitati, nõ est necesse alteram personam diuinam mediâtè saltem vniri, cum non sit intrinsecè in Verbo, sed ei opposita. Ex quo patet responsio ad probationem consequentiæ.

Aduerte ex dictis colligi naturam diuinam non dici mediâtè vniri humanitati, quia est realiter idè cum Verbo, sed quia est eius natura illi intrinsecè competens; vnde etiam vniretur modo prædicto, quamuis ab eodem differret realiter.

ARTICVLVS III.

Utrum vnio Verbi incarnati facta sit in supposito vel hypostasi?

QVAMVIS huius articuli resolutio pateat ex resolutione articuli præcedentis, cum tamen proponit S. Th. propter quosdam, qui licet vniam in Christo penerent personam, nihilominus duas in eo constituebant hypostasies, atque adeo censabant vnionem non esse factam in hypostasi; quorum positionem dicit esse erroneam procedentem ex ignorantia quidditatis personæ & hypostasios; supponit enim hæc cõceptu intrinsecò distinguere, cum tamen secundum intrinsecâ idem sint, & tantum differant connotato, quod videlicet ratio personæ connotet naturam intellectualem, cuius est terminus; hypostasis verò, seu suppositum, non connotet talem naturam, sed conueniat omni substantiæ indiuiduæ completæ. Vnde

Respondet hanc vnionem factam esse in hypostasi, quod probari potest omnibus argumētis, quibus paulo ante probauimus vniam in Christo esse personam increatam. Præterea bene ostenditur à S. Th. ex Conc. Ephesino can. 4. idè habetur in Conc. 5. generali act. 4. can. 4. & 5. Videri etiam potest Dam. lib. 3. de fide cap. 3. His locis non solum docetur vniam esse personam in Christo, sed etiam vniam hypostasim. Vnde hæc doctrina etiam sub illis terminis est de fide.

Ex dictis in his articulis patet, per incarnationem factam vnionem naturæ cum substantia, natura enim humana vnita est Verbo, vt ab eo sustentaretur, & in vniam personam cum naturâ diuinâ conueniret, atque adeo vnus & idem esset Deus & homo. Cui non obstat infinita distantia naturæ humanæ & diuinæ hypostasis. Non obstat enim hac infinita distantia in ratione entis, non deest illis proportio in ratione termini & terminabilis, ita vt natura humana carens propriâ substantiâ terminetur à diuinâ. Neque id villam dicit imperfectionem in ipsâ diuinâ substantiâ, vt ostendimus initio huius tractatus dub. 1. quia non idcirco diuina substantia est propriè forma humanæ naturæ, sed solum habet rationem termini. Neque natura humana est forma Verbi, cum strictè loquendo natura non comparetur ad suam hypostasim tanquam forma, neque in rigore informet, sed sit natura; quamuis nihil repugnet, quo minus dici possit forma totius Christi secundum quod est homo; quæ forma nõ propriè informat, sed ipsa terminatur à ratione hypostatica.

ARTICVLVS IV.

Utrum persona vel hypostasis Christi post incarnationem sit composita?

RESPONDET 1. esse omnino simplicem secundum quod in se est.

Respondet 2. esse compositam secundum rationem personæ vel hypostasis, ad quam pertinet subsistere in aliquâ naturâ; esse, inquam, compositam in quantum subsistit in duabus naturis.

Cur D. Th. hunc articulum proponat.

Resp. affir.

Conc. Ephes. Conc. 5. Damasc.

Natura humana & hypostasis diuina habent proportionem in ratione termini, & terminabilis. Diuina substantia nõ est forma humanæ naturæ. Natura humana dici potest forma totius Christi secundum quod est homo, quod est homo.